

הלבנות בכורות פרק ה

א. רחל שלא בכרה, וילדה שני זכרים אפלו יצאו שני ראשיהם כאחד, אי אפשר שלא קדם אחד: והואיל ואין ידוע איזה יצא ראשון הכוהן נוטל את הכחוש, והשני ספק בכור. מת אחד מהן, אין לכוהן כלום: שזה החי, ספק הוא; והמוציא מחברו, עליו הראיה.

ב. וכן אם ילדה זכר ונקבה הרי הזכר ספק, שמא הנקבה יצאת תחלה; לפיכך אין לכוהן כלום שהמוציא מחברו, עליו הראיה.

ג. שתי רחליו שלא בכרו, וילדו שני זכרים שניהן לכוהן; זכר ונקבה, הזכר לכוהן. שני זכרים ונקבה הכוהן נוטל את הכחוש, והשני ספק בכור; ואם מת אחד מהן, אין לכוהן כלום: שזה הזכר החי, ספק בכור הוא; והמוציא מחברו, עליו הראיה.

ד. ילדו שתי נקבות וזכר, או שני זכרים ושתי נקבות הרי הזכרים ספק בכור: שאני אומר שמא הנקבה נלדה תחלה, ואחר כך הזכר; לפיכך אין כאן לכוהן כלום שהמוציא מחברו, עליו הראיה.

ה. אחת בכרה ואחת שלא בכרה, וילדו שני זכרים אחד לו ואחד לכוהן, וכל אחד מהן ספק בכור; והכוהן נוטל את הכחוש. מת אחד מהן, אין כאן לכוהן כלום: שזה החי, ספק הוא. וכן אם ילדו זכר ונקבה, אין כאן לכוהן כלום: שזה הזכר, ספק בכור הוא.

ו. כל בכור שהוא ספק דינו שירעה עד שיפיל בו מום, ויאכל לבעליו. ואם תפס אותו הכוהן, אין מוציאין אותו מידו; ואוכל אותו במומו, אבל אינו מקריבו שאין מקריב לעולם אלא בכור ודאי, שמא ישחט חלין בעזרה.

ז. מי שהיה בעדרו מבכרות ושאינן מבכרות, וילדו ואין שם אדם, ונכנס ומצא את המבכרות מניקות נקבות, ואת שאינן מבכרות מניקות זכרים אינו חושש שמא בנה שלזו בא לו אצל זו, ובנה שלזו בא לו אצל זו; אלא הרי הדבר בחזקתו, שכל אחת מניקה בנה.

ח. שנים שהפקידו שני זכרים אצל רועה, האחד בכור והשני פשוט, ומת אחד מהן מניח הרועה השני ביניהן ומסתלק; והרי הוא ספק בכור, ושניהן חולקין אותו: שאין אחד מהן מכיר את שלו.

ט. הפקיד בכור אצל בעל הבית, והניחו בעל הבית עם פשוט שלו, ומת אחד מהן, ואין ידוע איזה הוא המוציא מחברו, עליו הראיה; והרי הוא ספק בכור. ואפלו רועה כוהן שהניח בכורו בחצר בעל הבית, עם פשוט שלבעל הבית, ומת אחד מהן המוציא מחברו, עליו הראיה; ואין מוציאין מחצר בעל הבית, אלא בראיה: שהרי מדעת בעל הכבד, הניחו עם הפשוט שלבעל הבית.

י. לא נחשדו ישראל על הבכורות; לפיכך נאמן הישראלי לומר, זה ספק בכור הוא, ורואין לו מומו, ואוכל אותו במומו.

יא. כל הקדשים שקדם בהן מום קבוע להקדשן, ונפדו חיבין בבכורה; ואם קדם מום עובר להקדשן, או שהקדישן תמימים

ואחר כך נלד להן מום קבוע, ונפדו פטורין מן הבכורה: שהרי לא יצאו לחלין לכל דבר מפני שהן אסורין בגזזה ועבודה, כמו שבארנו בהלכות מעילה.

יב. הלוקח בהמה ממעות מעשר שני בירושלים, חיבת בבכורה. אבל הלוקח בהמה מפרות שביעית, הרי זו פטורה מן הבכורה: לפי שאינו רשאי לסחר בפרות שביעית שהרי נאמר בזה "והיתה שבת הארץ לכם, לאכלה" (ויקרא כה, ו), "לאכלה" ולא לסחורה; ואם תהיה חיבת בבכורה הרי זה משתכר בבכור, שהרי יצא מתורת פרות שביעית.

יג. כבר בארנו בהלכות אסורי מאכלות, שאסור לעשות סחורה בדברים האסורים באכילה; וכבר בארנו בתרומות, שאסור לעשות סחורה בתרומות. וכן אסור לעשות סחורה בבכורות, אף על פי שמתר למכרן על דרך שבארנו. לקח בכור למשתה בנו, או לרגל, ולא צריך לרגל מתר למכרו.

יד. אין שמין בכורות תמימים לישראל, אבל שמין להן בכורות בעלי מומין. ושמין בכורות תמימים לכוהנים בזמן הזה, שהן עומדין להאכל במומן; ואין צריך לומר, ששמין להן בעלי מומין.